

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ**
Avdelning 1

DOM
2018-02-21
Meddelad i Malmö

Mål nr
10917-17
10918-17
10919-17
10920-17

SÖKANDE

Sharp Business Systems Sverige AB, 556477-0237
Box 14098
167 14 Bromma

MOTPARTER

1. Bjuvs kommun
Box 501
267 25 Bjuv

2. Klippans kommun
264 80 Klippan

3. Perstorps kommun
284 85 Perstorp

4. Åstorps kommun
265 80 Åstorp

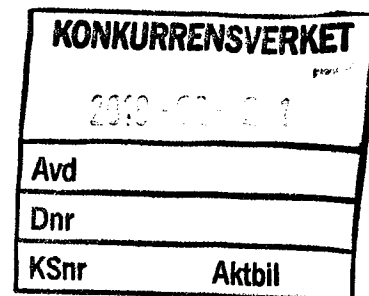
Ombud för 1-4: upphandlingsstrateg Kurt Grönsund
Upphandlingsenheten
Klippans kommun
264 80 Klippan

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Sharp Business Systems Sverige AB:s ansökan om ingripande enligt LOU.

(mål nr 10917-17)

(mål nr 10918-17)

(mål nr 10919-17)

(mål nr 10920-17)

BAKGRUND

Bjuvs kommun, Klippans kommun, Perstorps kommun och Åstorps kommun (kommunerna) genomför upphandling av flerfunktionskopiatorer. Upphandlingen genomförs med öppet förfarande enligt LOU. Efter utvärdering av inkomna anbud har kommunerna beslutat att anta anbudet från Atea Sverige AB (Atea). Av tilldelningsbesked framgår att svar inkom från nio leverantörer och att samtliga uppfyllde kvalificeringsfasen. Anbudsgivarna bedömdes därefter enligt utvärderingskriteriet bästa (lägsta) pris. Anbudet från Sharp Business Systems Sverige AB (Sharp) har enligt tilldelningsbeskedet näst lägst pris.

YRKANDE OCH INSTÄLLNING

Sharp ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att en ny anbudsutvärdering genomförs varvid anbudet från Atea förkastas. Till stöd för sin talan anför Sharp bl.a. följande.

Kommunerna har brutit mot den grundläggande likabehandlingsprincipen, 4 kap. 1 och 10 §§ LOU, genom att utvärdera och anta Ateas anbud trots vetskapen om att Atea lämnat felaktiga uppgifter i sitt anbud vilket medför att Atea inte uppfyller samtliga obligatoriska krav. Kommunerna har i varje fall haft skäl att anse att lämnade uppgifter från Atea är felaktiga. Eftersom bristerna i upphandlingen inte rör det konkurrensuppsökande skedet är det tillräckligt att förvaltningsrätten, vid val av påföljd, beslutar att upphandlingen får avslutas först efter rättelse skett i enlighet med Sharps yrkande.

En av upphandlingsrättens grundläggande principer är likabehandlingsprincipen. Obligatoriska krav måste uppfyllas för att ett anbud överhuvudtaget ska kunna utvärderas och för att anbudsgivaren överhuvudtaget ska

kunna tilldelas kontrakt eller ramavtal. En upphandlande myndighet som inte iakttar detta bryter mot likabehandlingsprincipen.

I förfrågningsunderlaget, C.1. Gemensamma krav, punkt *Garanti & support*, framgår ett antal obligatoriska krav som måste uppfyllas av anbudsgivaren, bl.a. att alla maskiner ska levereras med ett fullserviceavtal. Vidare framgår av förfrågningsunderlaget, D.1. *Skallkrav på Anbudsgivare* (p. 1, 6 - 7), att krav ställda gentemot anbudsgivare även gäller underleverantörer i det fall anbudsgivaren avser använda sig av underleverantör.

Atea har i sitt anbud under punkt F.1 *Tabell skallkrav leverantör*, fyllt i att de inte kommer att åberopa kapacitet från någon underleverantör. I Ateas företagsbeskrivning skriver Atea under punkt 1.7.3 *Underleverantörer och dess säkerställda rutiner* att de använder sig av underleverantörer för tjänster. Vidare anger Atea under punkt 1.8. *Strategiska partners och leverantörer* i samma dokument att de har nära samarbete med flera tillverkare, därav Kyocera som är tillverkare av offererade produkter i Ateas anbud.

Via Kyoceras hemsida kan man utläsa vilka företag som är både deras återförsäljare samt vilka serviceställen som finns för deras produkter i Sverige. Atea är upptagen som återförsäljare, men inte som serviceställe. Dock erbjuds rikstäckande och lokal service av produkterna via företaget Neisa Sweden AB (Neisa). Det är alltså högst sannolikt att det är Neisa som utför service av offererade produkter på uppdrag av Atea. Neisa är således att anse som underleverantör till Atea i berörd upphandling. Logiken säger att om Atea hade egna servicetekniker inom berört produktområde i regionen skulle även Atea tagits upp som serviceställe hos Kyocera vilket inte är fallet. Atea skulle även ha angivit detta i sitt anbud i det fall de hade egna tekniker i regionen.

Sharp undersöker huruvida Atea har egna tekniker för att fullfölja åtaganden rörande service och support enligt ställda skalkrav. Av denna undersökning framgår att det inte finns några anställda tekniker i regionen på berörda produkter. I telefon med ansvarig upphandlare medgav vederbörande att det var känt av kommunerna sedan tidigare att Atea nyttjar underleverantör för service och support av offererade produkter. Dock anser kommunerna att det dessutom är mycket vanligt inom upphandlat område att service och support utförs av annan part än anbudsgivaren och således är frågan om underleverantörer inte så viktig. Detta i direkt strid med ställda skalkrav där det är ställt utom allt tvivel att anbudsgivaren ska inneha och visa att de har dokumenterade resurser.

Vidare kan nämnas att service och support är en stor del av de åtaganden som ingår i upphandlat produktområde. När kommunerna kontrollerar Sharps information med Atea får de till svar att: *"Vi har faktiskt nyanställt en NN som utbildas på alla Kyoceraprodukter och skall hantera dessa åt er vid start..."*. Att en servicetekniker som dessutom är nyutbildad skulle ha kapacitet att klara av ett åtagande som sträcker sig över fyra kommuner med en maskinpark som idag är cirka 200 stycken faller på sin egen orimlighet. Uppgiften kring att det rör sig om cirka 200 maskiner framgår av "Frågor och svar" under upphandlingsperioden. Sharp har inte påstått att Atea har levererat maskinerna utan syftar enkom på det kommande totala åtagandet över avtalsperioden. Vidare kan man ifrågasätta vad som menas med "vid start" då upphandlingen stipulerar serviceavtal under 48 månader och offererade produkter är av den art att de fordrar både preventivt och reaktivt serviceunderhåll.

Atea har i sitt anbud inte visat att de innehar dokumenterade resurser för att leverera efterfrågade produkter och tjänster. De använder sig av ett stort antal underleverantörer. Felet är att Atea svarar att de inte kommer att nyttja underleverantörer, men inte redovisar sin organisation som är avsedd att

hantera kommunernas upphandlade produkter och tjänster. Serviceåtagande rörande fullserviceavtal är en synnerligen stor del av hela leveransen och om den utförs av någon annan än anbudsgivarens egen organisation måste detta vara att anse som en underleverantör till anbudsgivaren. Underleverantörer utför ju serviceåtagandena istället för anbudsgivaren. Vilka antaganden Atea gör är svårt för kommunerna att redovisa. Det kommunerna hänvisar till är irrelevant eftersom det endast är kontaktuppgifter av en anbuds- och avtalskaraktär och inte en redovisning av personuppgifter för samtliga anställda som kommer att verka inom avtalet.

I bifogad bilaga Referens med sekretess framgår inte vilket geografiskt område som referenserna berör och rörande referens två framgår inte vilken organisation som de facto utför serviceåtgärder på levererad utrustning annat än att det åtagandet ingår i Ateas åtaganden till kunden.

Som framgått var det känt av kommunerna att Atea inte själva utför service och support inom upphandlat område, varken geografiskt eller produktmässigt. Detta till trots går kommunerna vidare med utvärderingen av Ateas anbud utan att begära in ett förtydligande från Atea. Utvärderingen är således genomförd med vetskapen om att Atea inte förfogar över egna resurser för att uppfylla samtliga ställda krav i upphandlingen. Anbudet från Atea ska därmed rätteligen förkastas.

Kommunerna bestrider Sharps yrkande om att tilldelningsbeslutet ska rättas och att Ateas anbud ska förkastas. Kommunerna uppger i huvudsak följande.

Atea har med sitt anbud uppfyllt skallkraven. Upphandlande myndigheter delar därför inte Sharps inställning om att kommunerna brutit mot 4 kap. 1 och 10 §§ LOU. Sharps ansökan om överprövning baseras på oriktiga

återgivanden av upphandlingsdokumenten, felaktiga antaganden och felaktiga påståenden avseende telefonsamtal.

Sharps ansökan om överprövning baseras på att Atea har angett att de inte kommer att ha underleverantörer under avtalstiden samtidigt som Sharp anser sig kunna bevisa att Atea kommer att använda underleverantörer under avtalet. Atea har enligt egen uppgift uppfattat punkten som en del av kvalificeringsfasen, 14 kap. 6 § LOU, och anger att de inte har behov av att nyttja underleverantörer för fullgörandet av de åtaganden som följer av förfrågningsunderlaget. För fullgörandefasen anges i 17 kap. 6 § LOU att det är när något av vinnande anbudsgivares åtagande fullgörs av annan leverantör som begreppet underleverantör blir tillämpligt. Atea har klargjort att de har de resurser inom sin organisation som erfordras för de åtaganden som följer av kontraktsföremålet i upphandlingen. Slutligen brister även skaderekvisitet då Sharps anbud bör förkastas i och med att de i sin överprövning har gjort sig skyldiga till sådant fel i sin yrkesutövning som kan betraktas som allvarligt genom att lämna osanna uppgifter avseende telefonsamtal mellan Sharp och ansvarig upphandlare. Ansvarig upphandlare anser därmed att leverantörens redbarhet kan ifrågasättas i enlighet med 13 kap. 3 § 3 p. LOU. Att 13 kap. 3 § 3 p. LOU ingår i skullkraven framgår av D.1 och D.2.1 i förfrågningsunderlaget.

Kommunerna har i sin anbudsfrågan efterfrågat en leverantör av utrustning och tjänster för kommunernas behov av flerfunktionskopiatorer. Att det är fråga om en leverantör framgår av D.1 i förfrågningsunderlaget. Upphandlingen avser köp av varor och tjänster, men inte hyra. Leverantörer ska ange leasingkostnad för alla varor, men leasingkostnaden påverkar inte utvärderingen utan utgör endast en finansieringsmetod som ska kunna nyttjas. Under framtagning av förfrågningsunderlaget bedömde kommunerna det som ett oproportionerligt krav att endast tillverkare skulle få lämna anbud, särskilt då detta inte påverkar kontraktsföremålet. Av detta skäl ställs inga

krav på att leverantören ska vara den som utför allt från byggandet av maskinerna till tillverkning av toners. Förfrågan är riktad främst mot leverantörer, inte särskilt mot tillverkare. Notera även att det är möjligt att leverera olika fabrikat för samtliga varor.

Atea har uppfyllt kravet på fullserviceavtal. Det som efterfrågas i förfrågningsunderlaget är att maskinerna ska levereras med fullserviceavtal och att detta ska motsvara ett ”fullgarantiavtal” för privatkonsumenter, se C.4 i förfrågningsunderlaget. Atea intygar dessutom vid kontroll att de har egen personal för serviceåtaganden. Notera att 17 kap. 6 § LOU anger att underleverantör är en part som istället för leverantören åtar sig ett av fullgörandet som krävs av leverantören. Då vi inte kräver annat av vinnande leverantör än att de ska leverera ett fullserviceavtal utgör inte en fullserviceutförare en underleverantör. Enligt LOU är det tillräckligt att anbudsgivaren har resurser att kunna fullgöra fullserviceavtalet vid avtalsstart. Detta även om det i förfrågningsunderlaget inte ställs krav på att tjänsten ska utföras av vinnande anbudsgivare.

Atea har inte i sitt anbud angett att de inte kommer att anlita en underleverantör. Atea har angett att de inte, vid vare sig anbudssvarsdag eller avtalsstart, har en underleverantör känd eller utvald för något av de åtaganden som följer av förfrågningsunderlaget och Ateas anbudssvar på denna. Det framgår av snabbformuläret. Frågan utgör en del av kvalificeringskraven i 14 kap. 6 § LOU. Att Atea inte angett att de avser använda egen teknik bygger sannolikt på att denna fråga inte ställs i förfrågningsunderlaget. Neisa är inte underleverantör åt Atea utan som Sharp själva anger, en underleverantör åt det av Atea föreslagna fabrikatet Kyocera. Någon koppling mellan anbudsgivarna och deras leverantörers underleverantörer efterfrågas inte i förfrågningsunderlaget. Kommunerna följde förfrågningsunderlaget och anbudssvar och fann inte behov av antaganden runt icke ställda krav. Kommunerna kunde konstatera att Atea har en egen

serviceorganisation baserat på inkomna handlingar, detta till trots att en egen serviceorganisation inte efterfrågas i förfrågningsunderlaget.

Atea har i sitt anbud lämnat uppgifter som tillfyllest uppfyller kommunernas krav på information om anbudsgivaren och dennes förmågor. Förfrågningsunderlaget innehåller inte krav på detaljer ner till personnivå, med undantag för kontaktperson. De av Atea lämnade uppgifterna innehåller bl.a. styrkande av tidigare leverans av flerfunktionskopiatorer, organisation, kontaktperson, huvudsaklig verksamhet, kompletta företagsuppgifter och företagspresentation.

Ansvarig upphandlare medgav inte att det var känt sedan tidigare att Atea anlitar en underleverantör för service och support av Kyoceraprodukter. Upphandlaren ägde inte tidigare kunskap om att Atea ens levererade Kyocera. Det som upphandlaren framförde var att upphandlingen inte krävde att fullservicen ska utföras av leverantören utan endast att den ska levereras med köpta maskiner.

Kommunerna har inte 200 maskiner av de modeller eller fabrikat som Atea offererat i sitt anbud. Det kommande antalet maskiner är irrelevant i nuläget eftersom det idag inte finns någon maskin alls i bruk. Kommande serviceorganisation kan således byggas ut i den takt som antalet nya maskiner ökar.

Kommunerna har behandlat alla leverantörerna på ett likvärdigt sätt. Tilldelad anbudsgivare har uppfyllt samtliga ställda krav och de efterkontroller som har skett har alla styrkt att vinnande anbudsgivares anbud är korrekt och uppfyller kommunernas krav.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 4 kap. 1 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 20 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i den lagen och detta medfört att leverantören har lidit skada eller kan komma att lida skada ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Som huvudregel gäller att det är den leverantör som har ansökt om överprövning som har bevisbördan för att upphandlingen skett i strid med LOU och att sökanden lidit eller riskerat att lida skada på grund därav. Det är således Sharp som har att visa att kommunerna agerat i strid med LOU.

Förfrågningsunderlaget i relevanta delar

Av förfrågningsunderlaget, avsnitt C.1 och D.1, framgår bl.a. följande.

C.1 Gemensamma krav

För samtliga produkter som levereras inom detta avtal gäller följande:

Garanti & Support

- Alla maskiner skall levereras med ett Fullserviceavtal för en period av 4 år (48 månader) räknat från maskinens leveransdag. Fullserviceavtalet skall debiteras genom s.k. klickkostnad dvs kostnad/utskrivna sida.

D.1 Skallkrav på Anbudsgivaren

Samtliga punkter under D1 med förtydligande under D2 skall vara uppfyllda av anbudsgivaren för att anbudet skall godtas.

- Anbudsgivaren skall vara registrerad för redovisning av mervärdesskatt och inneha F-skattebevis samt vara fri från skulder för skatter och andra sociala avgifter. I det fall anbudsgivaren avser att använda underleverantörer skall även dessa företag uppfylla dessa krav.
- Anbudsgivare skall inneha och visa att de har dokumenterade resurser, kompetens och erfarenhet att leverera de efterfrågade produkterna och tjänsterna. Detta skall framgå av anbudet som skall innehålla en bekräftelse att ställda krav uppfylls. Anbudsgivaren skall ha erfarenhet från tidigare leverans av flerkopieringsmaskiner till kommun eller företag.
- Anbudsgivare som i sitt anbud åberopar leveranskapacitet hos underleverantör skall faktiskt förfoga över dessa resurser hos underleverantörerna, som åberopas som leveranskapacitet.

Förvaltningsrättens bedömning

Sharp har gjort gällande att kommunerna borde ha förkastat Ateas anbud eftersom Atea inte uppfyller samtliga obligatoriska krav. Sharp anser att Atea inte förfogar över egna resurser för att uppfylla samtliga ställda krav i upphandlingen och gör gällande att Atea kommer att använda sig av underleverantörer vid fullgörandet av fullserviceavtalet.

Förvaltningsrätten anser att de krav som återges i avsnitt D.1 och D.2 i anbudsförfrågan - samt därtill det snabbformulär med Tabell Skallkrav leverantör som återfinns i F.1 i förfrågningsunderlaget - inte kan uppfattas på något annat sätt än att dessa utgör obligatoriska krav som anbudsgivaren ska uppfylla vid tidpunkten för anbudslämnande.

I bilagan F.1 Tabell Skallkrav i anbudsförfrågan, under rubrikerna "Eventuella underleverantörer registrerade för moms och mervärdesskatt och innehar F-skattebevis", "Eventuella underleverantörer är fria från skulder

för skatter och sociala avgifter” respektive ”Åberopad kapacitet hos underleverantörer förfogas av anbudsgivare”, har Atea angett att bolaget inte har några underleverantörer.

I Ateas företagsbeskrivning som bifogats anbudet anges under punkten 1.7.3 *Underleverantörer och dess säkerställda rutiner*: ”För att säkerställa en än större leveranssäkerhet, utöver den Atea redan kan erbjuda med hjälp av våra egna drygt 1 000 konsulter, använder vi oss av underleverantörer av tjänster.”

Varken i LOU, dess förarbeten eller i rättspraxis finns stöd för att en upphandlande myndighet skulle vara skyldig att kontrollera att uppgifterna som lämnats i ett anbud avseende de krav som ställs på det upphandlade föremålet är riktiga när omständigheterna i det enskilda fallet inte ger anledning att ifrågasätta detta. En sådan kontrollskyldighet kan i vart fall inte sträcka sig längre än att den upphandlande myndigheten jämför uppgifterna i anbudet med de obligatoriska krav som angetts i förfrågningsunderlaget (jfr Kammarrätten i Jönköpings dom den 21 februari 2017 i mål nr 2632-16).

Enligt förvaltningsrätten är uppgifterna i Ateas företagsbeskrivning allmänt hållna och tycks inte specifikt vara anpassade efter den aktuella upphandlingen. De uppgifter som framkommer under punkten 1.7.3 framstår som generella uppgifter om Ateas verksamhet. Uppgiften i sig innebär enligt förvaltningsrätten inte att det kan anses visat att Atea kommer att använda underleverantörer vid utförande av uppdraget. Inte heller vid en jämförelse av de lämnade uppgifterna i tabellen F.1 i anbudsförfrågan och vad som anges i Ateas företagsbeskrivning bedömer förvaltningsrätten att det finns skäl att utgå från att Atea skulle använda sig av underleverantörer vid utförande.

Av handlingarna i målet framgår att Atea har anställt en person som är utbildad på alla de aktuella Kyocera-produkterna och som kommer att hantera alla initiala åtgärder. Så som det får förstås ska vederbörande ha ansvar för att utföra de tjänster som omfattas av fullserviceavtalet. Sharp har gjort gällande att endast en person inte har förmåga att fullgöra fullserviceavtalet i den omfattningen som krävs, med beaktande av att det är 200 maskiner som omfattas av upphandlingen.

Förvaltningsrätten anser inte att det i anbudsfrågan framkommer uppgift om antal maskiner som omfattas av upphandlingen. Såvitt framkommit har det inte heller framgått i ”Frågor och svar” att det finns någon uppskattad volym, men att kommunerna uppgett att man har utgått från 200 maskiner i sina egna beräkningsmodeller. Enligt förvaltningsrätten kan därmed den faktiska omfattningen i antal maskiner inte anses vara närmare specificerad. Såvitt förvaltningsrätten kan utläsa av anbudsfrågan anges inga närmare anvisningar avseende fullserviceavtalet när det gäller antal personer som ska utföra tjänsterna. Det som Sharp har anfört visar inte heller att en anställd person inte har kapacitet att klara av uppdragets omfattning.

Sharp har anfört att Kyoceras eventuella underleverantör Neisa skulle kunna vara en underleverantör till Atea i förevarande upphandling. Förvaltningsrätten anser inte att Sharp har kunnat klarlägga att så är fallet. Påståendet bygger på antaganden som inte har kunnat bekräftas. Det som Sharp anfört i målet visar således inte att Neisa är underleverantör till Atea vid utförande av det som efterfrågas i upphandlingen.

Av Ateas anbud, bl.a. ingivna referenser, framkommer att Atea har en egen serviceorganisation. Vad Sharp anfört om att det inte framkommer vilka geografiska områden som Ateas serviceorganisation verkar i anser förvaltningsrätten inte ge stöd för uppfattningen att Atea kommer att

använda sig av underleverantörer för fullgörande av de åtaganden som följer av anbudsfrågan. Förvaltningsrätten anser att annat inte framkommit än att Atea uppfyller de obligatoriska krav som uppställs i anbudsfrågan, avsnitt D.1, beträffande referenser och dokumenterad erfarenhet. Där uppställs inget krav på att det ska redovisas vilket geografiskt område som serviceåtaganden har utförts i. Vad avser de produkter som anges i referensuppgiften anser förvaltningsrätten att det med tillräcklig tydlighet framgår att det rör sig om flerkopiatorer.

Sammantaget anser förvaltningsrätten att Sharp inte har förmått visa att kommunerna brutit mot likabehandlingsprincipen eller på något annat sätt agerat i strid med LOU vid utvärderingen av Ateas anbud och vid bedömningen att Atea uppfyller nu aktuella obligatoriska krav. Sharp har således enligt förvaltningsrättens mening inte förmått visa att kommunerna genom att utvärdera anbudet från Atea eller genom förfarandet i övrigt har brutit mot någon bestämmelse i LOU. Det finns därmed inte skäl för ingripande enligt LOU. Sharps ansökan ska följaktligen avslås.

Vid denna bedömning saknas anledning att pröva kommunernas anförda brist avseende Sharps redbarhet i enlighet med 13 kap. 3 § 3 p. LOU.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B LOU)

Louise af Klint

Hedvig Areskoug har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.

